Я досліджую світ 4 клас

Що змінює поверхню Землі.

Мета: вчити розпізнавати рівнини, гори, пагорби, яри; знаходити і показувати на картах об'єкти відповідно до навчального завдання; вчити виявляти практично турботу про своє оточення, про довкілля та культурну спадщину; відповідально ставитися до обговорення проблем природи, ухвалення рішень щодо поводження у природі без заподіяння їй шкоди; розвивати увагу, мислення, мовлення.

Пригадуємо

Що таке рельєф?

Які бувають форми поверхні суходолу?

Як їх позначають на карті?

_{Підручник.} Сторінка

Робота з підручником

Проведіть дослід разом з учителем.

Подумайте, чому так сталося. Пригадайте, що відбувається з тілами під час нагрівання та охолодження.

Робота з підручником

Словникова робота

Вивітрювання — процес руйнування і перетворення гірських порід на земній поверхні.

Основні зовнішні сили

ОСНОВНІ ЗОВНІШНІ СИЛИ

Зміна температури

Дія вітру

Вплив моря

Вплив текучої води

Вплив льодовиків

Господарська діяльність людини

_{Підручник.}
Сторінка

36

Словникова робота

Вальок – грудка мокрої, замішаної із соломою глини для спорудження будівель.

Скіфські кургани – поховальні споруди скіфських племен у формі земляного насипу.

Робота з підручником

_{Підручник.} Сторінка

Розгляньте фото. Розкажіть про наслідки видобутку корисних копалин. Які із наслідків можна було передбачити?

Кар'єр

Терикон

Обвал ґрунту

Уявіть, що ви живете в населеному пункті поблизу териконів. Запропонуйте шляхи розв'язання екологічних проблем, пов'язаних з утворенням териконів.

Робота в зошитах

Завдання 1

Познач 🗸 чинники, які змінюють земну поверхню.

Робота в зошитах

Завдання 2

Припусти, які чинники вплинули на руйнування гірських порід, зображених на світлинах. Запиши.

вивітрювання, сонячні промені, коливання температур

руйнування під дією сили течії, підземних вод

руйнування корінням рослин

_{Зошит.} Сторінка

Перевіряємо себе

- 1. Як господарська діяльність людини змінює земну поверхню?
- 2. Якої шкоди терикони і кар'єри завдають довкіллю?
- 3. Що для вас у цій темі залишилося незрозумілим? Де знайти відповіді на ці питання?

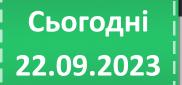

Коротко про головне

Прочитайте висновок.

Чи знаєте ви, що...

...курган Солоха (Могила-Знаменська) у Запорізькій області одна з найбагатших скіфських царських могил. Тут знайдено пластинчасті браслети, бронзовий шолом і золотий гребінь.

підручник Сторінк

36

BCIM pptx

Творче домашнє завдання

Підготуйте повідомлення про те, як вулкани і землетруси впливають на зміну земної поверхні.

П.с. 35-37, повідомлення.